

Drugostopenjski skupni
mednarodni študijski program

KREOL

Kulturna raznolikost
in transnacionalni
proces

Oddelek
za etnologijo
in kulturno
antropologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

creole

Podatki o programu

naziv: Drugostopenjski skupni mednarodni študijski program **KREOL – Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi / CREOLE – Cultural Differences and Transnational Processes**

trajanje: 2 leti

točke: 120 kreditnih točk po ECTS

Študijski program obsega

tri tematske module:

- **Nove identitete,**
- **Materialna kultura in potrošništvo,**
- **Vizualna in popularna kultura.**

Opis programa

V socialni/kulturni antropologiji preučujemo raznolikost in spremenljivost človeškega življenja. Zanimanje za tuje kulture in preučevanje načinov življenja se je v evropskih državah razvijalo v posebnih družbenih okoliščinah. Britanska socialna antropologija se je razvila v kolonialni državi, medtem ko ameriška kulturna antropologija predstavlja le ključni del integralnega preučevanja človeštva, ki obsega tudi biološke, jezikoslovne in arheološke pristope. Etnologijo, ki se je razvijala predvsem v celinski Evropi, so spočetka zanimale kulturne prvine vsakdanjega preživetja preprostih ljudi doma in na tujem, vendar se je prav tako razvijala v vsaki državi drugače. Slovenska etnologija je vedno obsegala tako preučevanje domače ljudske kulture in načinov življenja kot tudi primerjave s svetom.

Program KREOL je prvi skupni evropski magistrski program na področju socialne/kulturne antropologije in upošteva omenjene specifičnosti njenega razvoja, tako da vključuje bistvena znanja, pristope in teoretska ozadja socialne in kulturne antropologije, pa tudi etnologije in sorodnih disciplin. Prvenstveno se posveča sodobnim tokovom vede doma in po svetu ter odpira teme, ki zaznamujejo sedanjí čas: mešanje kultur, hitre družbene spremembe, uvajanje novih tehnologij in obravnavo sodobnih načinov človeškega življenja.

Mednarodni magistrski program socialne in kulturne antropologije KREOL je raziskovalno usmerjen in temelji na individualnem in samostojnem raziskovalnem delu študenta ali študentke. Pod mentorstvom profesorjev ali profesoríc z dveh univerz izvede obvezno nekajmesečno terensko delo. Tako pridobljene raziskovalne veščine osmišljajo trije temeljni stebri oziroma moduli programa, ki zadeva-

jo identitete, materialno kulturo s potrošništvom ter popularno in vizualno kulturo.

Dinamično zasnovan program se prične s semestrom uvajanja v socialno in kulturno antropologijo s temeljnimi teoretskimi in metodološkimi ter regionalnospecifičnimi predmeti. Polovico drugega semestra obsegajo predavanja iz enega od izbranih modulov in predavanja dveh gostujočih predavateljev ali predavateljic. V tem semestru se študenti in študentke udeležijo tudi poletne šole (intenzivnega programa). Poleg študentskih predstavitev je ključno, da se na njej združijo vsi študentje in študentke, vpisani v skupni program na vseh sedmih partnerskih univerzah: na Dunaju, v Bernu, Lyonu, Maynoothu, Poznanju, Barceloni in Ljubljani.

Študij v drugem letniku poteka v tujini, praviloma na eni, izjemoma tudi na dveh partnerskih univerzah. Glavnina študijskega procesa poteka v angleškem jeziku, v katerem vsi študenti in študentke tudi napišejo magistrsko nalogo, del programa pa poteka v jezikih poučevanja na partnerskih univerzah, torej tudi v španskem, katalonskem, francoskem, poljskem, nemškem in slovenskem jeziku. Z Epistemologijo vsakdanjega življenja se študijski program KREOL – Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi vključuje tudi v učno enoto, ki jo razvijamo v okviru nastajajoče evropske univerze Eutopia.

Program KREOL ponuja izjemno dobre temelje za nadaljnji študij na doktorski stopnji na področjih etnologije, socialne ali kulturne antropologije in za znanstvenoraziskovalno poklicno pot. Številni diplomanti in diplomantke programa delujejo na domačih in tujih univerzah in raziskovalnih inštitutih.

Predmetnik – KREOL

	predavanja	vaje	seminar	druge oblike študija	skupaj	kreditne točke
1. letnik						
1. Sodobne težnje v socialni in kulturni antropologiji	30		30		60	6
2. Epistemologija vsakdanjega življenja	30	60	30		120	9
3. Antropologija Mediterana	30		30		60	6
4. Etnologija Balkana	30	60			90	6
5. Evropska tradicijska verovanja	30				30	3
6. Izbirni predmeti (modul 1)	60	0–180	30	0–30	90–300	15
7. Intenzivni program	60		30	10	100	10
8. Predavanja predavateljev iz partnerskih univerz	16		10	4	30	5
2. letnik						
9. Izbirni predmeti (modul 2)	60	0–180	30	0–30	90–300	15
10. Terenska raziskava za magistrsko delo				150	150	15
11. Magistrski seminar			30		30	5
12. Magistrsko delo				30	30	20
13. Zagovor magistrskega dela				10	10	5

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (modul 1 in modul 2)

* Študent mora izbrati dva modula programa (od treh ponujenih) – na domači ali na tuji univerzi.

		predavanja	vaje	seminar	druge oblike študija	skupaj	kreditne točke
1. Modul Nove identitete	Antropologija globalizacije	20		10	10	40	5
	Antropologija in politike v Afriki	20	60	10		90	5
	Antropologija nasilja	20		10	10	40	5
	Antropologija prava	20	60	10		90	5
	Antropologija religije	20		10	10	40	5
	Politična antropologija	20		10	10	40	5
	Sodobne migracije, državljanstvo in etnične manjšine	20	60	10		90	5
	Spol, delo in reprodukcija v medkulturni perspektivi	20		10	10	40	5
2. Modul Materialna kultura in potrošništvo	Antropologija hrane in prehranjevanja	20		10	10	40	5
	Antropologija prostora	20	60	10		90	5
	Etnologija evropskih posocialističnih dežel	20		10	10	40	5
	Etnološke regionalne raziskave Slovenije	20		10	10	40	5
	Historična antropologija	20	60	10		90	5
	Materialna kultura	20		10	10	40	5
	Sodobna muzeologija	20	60	10		90	5
	Sodobno konservatorstvo	20	60	10		90	5
3. Modul Vizualna in popularna kultura	Antropologija popularne glasbe	20		10	10	40	5
	Antropologija telesa in gibanja	20		10	10	40	5
	Popularne kulture	20	60	10		90	5
	Urbana in transnacionalna antropologija	20		10	10	40	5
	Vizualno v antropologiji	20	60	10		90	5

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Etnologija Balkana

Snov med drugim obsega zgodovino preučevanja kulture in načina življenja v JV Evropi, pregled tujih in domačih avtorjev, geografske, politične, zgodovinske in kulturne meje na Balkanu. Obravnava Balkan kot stičišče in mejo med Vzhodom in Zahodom, razkroj tradicionalne kulture in modernizacijo.

Evropska tradicijska verovanja

Predstavitev folklornega gradiva in komparativnih raziskav evropskih tradicijskih verovanj ter funkcije teh verovanj. Specifične teme so npr. koncepti prostora in časa, predstave o smrti, verovanja o duši, ljudeh z nadnaravnimi sposobnostmi, volkodlakih, bajnih bitjih, čarovništvu, magiji, šamanizmu itd.

Sodobne težnje v socialni in kulturni antropologiji

Poznavanje sodobnih teoretičnih in metodoloških dosežkov na raziskovalnem področju socialne in kulturne antropologije. Predmet obsega prikaze in razlage najsodobnejših dosežkov v stroki ter obravnavo ključne literature, pregledovanje in branje najnovejših antropoloških del.

Epistemologija vsakdanjega življenja

Predmet je sestavljen iz predavanj, seminarja in vaj. Predavanja segajo od temeljev znanstvene epistemologije do dialoške etnografskega pristopa. Seminar ponuja vpogled v sodobne teorije o kompleksnih sistemih. Vaje so namenjene izkušnji praktičnega etnografskega dela na terenu.

Antropologija Mediterana

Antropološke koncepcije mediteranske enotnosti-v-različnosti; ekološki vidiki in oblike ekonomije. Politične prakse in družbene strukture. Mediteranske religiozne prakse. Rabe in percepcije prostora. Sodobne imaginacije kulturnih meja v mediteranskem prostoru in reinvencije mediteranskih identitet.

Intenzivni program

Predmet se izvaja v obliki poletne šole na eni od partnerskih univerz. Poglobljena predavanja o izbrani aktualni temi. Udeleženci in udeleženke nadgradijo znanje, ki ga pridobijo na predavanjih, s samostojnim delom za pripravo pisnega referata, s katerim sklenejo program.

Predavanja predavateljev s partnerskih univerz

Po dva predavatelja s partnerskih univerz izvedeta niz predavanj v obsegu od osem do dvanajst ur na izbrano aktualno antropološko temo. Študentom in študentkam predstavi izbrano literaturo, na podlagi katere ti pripravijo kratko razpravo.

Terenska raziskava za magistrsko delo

Študent ali študentka pod vodstvom somentorja ali somentorice na izbranem tujem oddelku izvaja terensko raziskavo za magistrsko delo. Raziskava lahko poteka na katerikoli vnaprej dogovorjeni lokaciji. Individualnemu raziskovalnemu delu študenta ali študentke na terenu je namenjena polovica tretjega semestra študija.

Izbirni predmeti – modul 1 in 2

Študent ali študentka izbere predmete iz enega od modulov programa KREOL: Nove identitete; Materialna kultura in potrošništvo; Vizualna in popularna kultura. En modul izbere na domači univerzi, drugega na tuji univerzi. Ti izbirni predmeti so posebna dodana vrednost programa.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje drugostopenjskega magistrskega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, vključeni v individualni program. Ob dokončanju študija mora zbrati 120 točk ECTS z opravljenimi obveznostmi in uspešno zagovarjati magistrsko delo.

Diplomo izda matična univerza z dodatnim potrdilom o skupni diplomi na programu, ki ga skupaj izvajajo univerze v konzorciju skupnega programa. Potrdilo o skupni diplomi je dodatek k uradni diplomski listini, ki jo izda matična univerza.

Strokovni profil in veščine

Program KREOL – Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi nadgrajuje znanja, veščine in kompetence, ki jih študentje in študentke pridobijo na prvi stopnji študija, ter usposablja diplomante in diplomantke za samostojno raziskovalno, aplikativno in razvojno delo doma in po svetu. Hkrati jim omogoča vpis na doktorski študij na domačih in tujih univerzah. Nadaljevanje študija na doktorski stopnji je po uspešno zaključenem programu KREOL zaradi vzajemnega priznavanja skupne diplome še dodatno olajšano v državah, iz katerih so partnerske institucije v programu (poleg Slovenije so to še Avstrija, Francija, Irska, Poljska, Španija, Švica). Diplomanti in diplomantke poleg splošnega

humanističnega in družboslovnega znanja pridobijo specifične kompetence, ki izhajajo iz poznavanja kulturne raznolikosti in družbene kompleksnosti. Posebna odlika programa je usposobljenost za terensko delo in delo z ljudmi v različnih kulturnih kontekstih, še posebej v evropskih državah. Diplomanti in diplomantke so pri svojem delu usposobljeni za uporabo metod in pristopov kulturne in socialne antropologije (etnografsko delo, opazovanje z udeležbo, intervjuji, analiza besedil, digitalna etnografija ...).

Diplomanti in diplomantke skupnega evropskega programa KREOL prepoznajo in razumejo kulturno raznolikost ter načine življenja in obvladajo strokovno izražanje v angleškem jeziku. S tem se jim odpirajo možnosti zaposlovanja v evropskih kulturnih, raziskovalnih, upravnih, vladnih in nevladnih, gospodarskih in izobraževalnih institucijah na področjih kulturne raznolikosti in transnacionalnih procesov. Usposobljeni so za strokovno obravnavanje vprašanj življenja v ruralnih in urbanih okoljih, komunikacije in medijev, jezikov, spolov, migracij, manjšin, človekovih pravic, religij, popularne kulture, kulturne dediščine itd. Izšolani so za kulturno posredništvo in opravljanje koordinacijskih, vodstvenih in zahtevnih strokovnih nalog v kulturnih institucijah ter nevladnih organizacijah, povezanih z administrativno-strokovnimi dejavnostmi, zbiranjem, evidentiranjem in dokumentiranjem podatkov in informacij, prenosom znanj in informacij ter njihovo uporabo v praksi.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke drugostopenjskega skupnega študijskega programa KREOL – Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi se lahko zaposlijo zlasti v znanstvenih, raziskovalnih, pedagoških, državnih in zasebnih institucijah in podjetjih ter v kulturnih institucijah, pa tudi v medijih, državni upravi (na primer kot svetovalci oziroma svetovalke za področja zunanje politike, politike narodnih manjšin, migracijske in azilne politike itd.), sodstvu ter drugih segmentih državnega aparata in evropskih institucij. Zaposlijo se lahko tudi kot izvedenci oziroma izvedenke za medkulturne stike, religije in migracije, kot poznavalci jezikovnih in kulturnih posebnosti evropskih držav pa se lahko udeležujejo tudi v mednarodnem gospodarstvu. Poleg tega lahko postanejo strokovnjaki oziroma strokovnjakinje za urbanizem, založniške dejavnosti, dediščino, turizem, kulturne dejavnosti ter lokalne in mednarodne razvojne projekte. V mednarodnem okolju se lahko usposobijo za opravljanje del na področju humanistike in družboslovja, družbenih dejavnosti, kulture in gospodarstva. Pogosto pa nadaljujejo izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo v okviru doktorskega študija.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Mojca Bele

mojca.bele@ff.uni-lj.si

Soba 011, Zavetiška 5, Ljubljana

Telefon

+386 1 241 15 20

Uradne ure

od ponedeljka do petka

od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Jaka Repič

jaka.repic@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://etnologija.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na e-poštni naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati na programu KREOL – Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi

»Magistrski študij kulturne in socialne antropologije na programu KREOL – Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi mi je omogočil, da sem se lahko usmerila v tiste antropološke teme, ki so me še posebej zanimale, in začela poglobljati znanje o regijah, ki se jim v Sloveniji redko posvečamo. Ta program sicer zahteva precej samoiniciativnosti in individualnega dela, ponuja pa možnost poglobljene etnografske raziskave, študija na partnerskih univerzah in sledenja lastnim raziskovalnim interesom. Vse to je odlična osnova predvsem za tiste, ki si želimo tudi po zaključenem magistraturi delovati v raziskovalnem okolju.«

– dr. Ana Svetel

»Zaključil sem magistrski program KREOL – Kulturna raznolikost in transnacionalni procesi na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani. Študijski program me je spodbudil k kritičnemu raziskovanju različnih družb na teoretični in praktični ravni. Skupni program dveh univerz, ki poteka v Ljubljani in na eni od partnerskih univerz v tujini, ponuja globalno perspektivno za lokalne pojave. Študij na programu KREOL je dal moji (akademski) karieri pomemben zagon in mi pomagal odkriti moje raziskovalne interese – urbani prostor, varnost in nadzor – ki sem jih podrobneje preučeval v svojem doktorskem in postdoktorskem delu.«

– dr. Lior Volinz